

Universiteti i Prizrenit

PROGRAMI MËSIMOR – SYLLABUS							
Niveli i studimeve	katëvjeçar	Programi	Gjuhe dhe letërsi shqipe	Viti akademik	2017/2018		
LËNDA		Letërsi botërore					
Viti	III	Statusi i lëndës	Obligative	Kodi		ECTS kredi	4
Semestri	dimëror						
Javët mësimore	15		Orët mësimore			Ligjërata	Ushtrime
						2	2
Metodologjia e mësimimit	Mësim i rregulltë me disa çasje intensive ndërvepruese. Diskutimi i problemeve, stili i mësimdhënies. Format e punës: frontale, grupore, individuale, të praktikës, seminarike etj.						
Konsultime							
Mësimdhënësi	Dr. Vjollca Dibra Ibrahim			e-mail	dibravjollca@gmail.com		
				Tel.	044 199487		
Asistenti	Mr. Saranda Buzhala			e-mail	vjollca.dibra@uni-prizren.com		
				Tel.			

Qëllimi studimor i lëndës	Përfitimet e studentit
<p>Ky kurs përfshinë materien letrare të letërsisë botërore nga fillimet në Orientin e lashtë (letërsia egjiptase, mesopotameze etj...) deri në shekullin XIV, e.r. (fundi i Mesjetës). Trajton vepra letrare, autorë e dukuri sipas rrjedhës historike (sipas epokave, formacioneve stilistike, drejttimeve, rrymave, lëvizjeve...) si dhe sipas zhvillimeve zhanrore (gjinitë, zhanret e llojet letrare), me theks të veçantë në analizën e veprave më përfaqësuese të të gjithë letërsisë. Përqendrimi i veçantë do të jetë tek mitologjia greke, epi grek dhe sidomos drama greke si dhe format letrare të letërsisë romake. Ky kurs përfshinë materien letrare nga fusha e letërsisë botërore nga shekulli XIV deri në shekullin XX. Trajton vepra letrare, autorë e dukuri sipas rrjedhës historike (sipas epokave, formacioneve stilistike, drejttimeve, rrymave, lëvizjeve...) si dhe sipas zhvillimeve zhanrore (gjinitë, zhanret e llojet letrare), me theks të veçantë në analizën e veprave më përfaqësuese të të gjithë letërsisë.</p>	<p>Gjatë gjithë kohës së zhvillimit të ligjëratave, ushtrimeve e konsultimeve si dhe në përfundim të kursit studentët do të kenë mundësinë: 1. Të demonstrojnë njohuri për letërsinë e shkruar në vende të ndryshme e në periudha të ndryshme historiko – letrare, për gjuhët, kulturat dhe traditat letrare; 2. Të tregojnë aftësi për lexime kritike si dhe për shkrime kritike – analitike; 3. Të përdorin me saktësi literaturën shkencore teoriko – letrare e historiko – letrare; Studentët do të arrijnë të marrin informacione dhe të njohin periudhat letrare si: Klasicizmi, Renesansa, Baroku, Klasicizmi, Iluminizmi, Romantizmi, Realizmi, Natyralizmi, Modernizmi, Postmoderna, në letërsitë e ndryshme evropiane; - Do të arrijnë të analizojnë strukturën e veprave përfaqësuese të periudhave të sipërpërmendura.</p>

Metodologjia për realizimin e temave mësimore:			
Metodologjia e mësimdhënies: Mësimi realizohet nëpërmjet ligjëratave, ushtrimeve, debateve dhe seminareve. -Raporti ndërmjet pjesës teorike dhe praktike të studimit 45 % 55 %.			
Kushtet për realizimin e temës mësimore:			
Laptop, projektor, prezentim etj.			
Mënyra e vlerësimit të studentit (në%)			
	Vlerësimi në %	Nota përfundimtare	
Pjesëmarrje në ligjërata	100% - 91%	10 (dhjete)	
Pjesëmarrje në ushtrime	90% -81%	9 (nëntë)	
Punimet e seminareve	80% - 71%	8 (tetë)	
Shkrimi i eseve	70% - 61%	7 (shtatë)	
Vjelja dhe regjistrimi i materialeve në terren,	60% - 51%	6 (gjashtë)	
Testimi i pjesërishëm,	50%	5 (pesë)	
Testimi përmbledhës.			
1. Testi I.....1-30 pikë,			
2. Vijueshmëria dhe aktivitetet gjatë ligjërata dhe ushtrimeve 1-20 pikë,			
3. Vlerësimi i fundit (testi përfundimtar).....1-50 pikë,			
Gjithsej: 100 pikë			
Obligimet e studentit:			
Ligjërata Pjesëmarrja në ligjërata është obligative	Ushtrime Përgatitja e seminareve dhe eseve		
Ngarkesa e studentit për lëndën			
Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej:
Ligjërata	2	15 Javë	30
Ushtrime teorike	1	15 javë	15
Seminaret	2	4 javë	8
Koha e studimit të pavarur në biblioteka	2	15 javë	30
Projektet, prezentimet,	1	2 javë	2
Detyra të shtëpisë	1	15 Javë	15
Ligjërata	2	15 Javë	30
Ushtrime teorike	1	15 javë	15
Vërejtje: 1 ECTS kredi=25 orë angazhim,p.sh nëse lënda i ka 6 ECTS kredi student duhet të ketë angazhim gjatë semestrit 150 orë		Ngarkesa totale:	100

Java	Ligjërata	Ushtrime		
1.	Tema	Orët	Tema	Orët
	Letërsia sumere dhe babilono-asiriane; dokumentet e kulturës sumere, babilonase, asirase; “Epi i Gilgameshit”	2	Epi i Gilgameshit;	2
2.	Letërsia e lashtë hindase: lirika (Brahmanet, Vedat, Upanishadat); epika: “Mahabharata”; Letërsia persiane: Firdusi (pjesë nga lirika dhe “Shahnameja”); lirika: Khajami, “Rubairat”; Saadiu - “Gjylistani dhe Bostani”; shembuj nga poezia e Nizamit, Rudakit, Enverit, Hafizit, Xhamiut, Rumiut etj	2	Saadiu: “Gjylistani dhe Bostani”, Omar Khajami: Rubairat; Përrallat arabe “1001 net”(zgjedhje),	2
3.	Epi, prejardhja dhe llojet; Homeri dhe çështja homerike; “Iliada” dhe “Odiseja”	2	Homeri: Iliada, Odiseja, Safo: Poezi të zgjedhura	2
4.	Zhvillimi i dramaturgjisë dhe i teatrit grek; Vepra e Eskilit; Sofokliu dhe Euripidi Krijimi dhe zhvillimi i komedisë; Aristofani;	2	Eskili: Prometheu i ngujuar, Orestia; Sofokliu: Antigona, Mbreti Edip, Euripidi: Medeja, Andromaka, Aristofani: Bretkosat, Lisistrata, Plauti: Menehmët; Virgjili: Eneida	2
5.	Humanizmi dhe Renesanca (fryma e Epokës dhe relacionet me Mesjetën; Dante, Petrarka, Bokaço)	2	Dante Aligieri: Komedia hyjnore (Ferri); Xhovani Bokaço: Dekameroni (tri novela);	2
6.	Letërsia kalorësiake, romani pikaresk; Periudha elizabetiane në Angli (Shekspiri	2	Ëiliem Shekspiri: Hamleti, Magbethi, Romeo dhe Zhulieta	2
7.	„Shekulli i artë“ i letërsisë spanjolle (Servantesi); Baroku dhe manierizmi Klasicizmi francez (poetika e tragjedisë dhe komedisë klasikiste. Molieri, Kornej, Rasin)	2	Migel de Servantesi: Don Kishoti i Mançës; Molieri: Tartufi, Mizantropi;	2

8.	Iluminizmi, Racionalizmi – fillimet e romanit anglez (Daniel Defoe, Xhonatan Suift) Shturm und Drang – Klasika e Weimarit (J. Ē. Gēte, F. Shiler).	2	Xh. Suift: Udhëtimet e Guliverit, D. Defoe: Robinson Kruso; Johan Wolfgang Gēte: Fausti, Vuajtjet e djaloshit Werter;	2
9.	Romantizmi evropian (tiparet e përgjithshme, konceptet dhe parimet krijuese); Autorë dhe vepra: Viktor Hygo, Leopardi, Eminesku, Lamartin, Autorë dhe vepra: Hajnrih Hajne, Xhorxh G. Bajron, Pushkin	2	Xh. G. Bajron: Çajld Haroldi; Hajnrih Hajne: Gjermania një përrallë dimri, Poezi lirike; Xh. Leopardi: Poezi; A. S. Pushkin: Eugjen Oniegini;	2
10.	V. Ygo: Të mjerët ose Katedralja e Parisit; E. A. Poe: Korbi;	2	V. Ygo: Të mjerët ose Katedralja e Parisit; E. A. Poe: Korbi	2
11.	Realizmi (poetika dhe krijimtaria letrare realiste në vendet e ndryshme evropiane); Romani: Leon Tolstoj, Dostojevski, Romani: Balzak, Stendal, Gogol	2	Stendal: E kuqja dhe e zeza; Balzaku: Xha Gorio ose Evgjëni Grande; N. V. Gogoli: Shpirtra të vdekur, Novelat (tri novela);	2
12.	Naturalizmi dhe Romani i ri Java e katërbëdhjetë: Drejtimet moderniste (shek 19, 20) dhe Avangarda; Charl Bodler: Lulet e të keqes	2	Dostojevski: Krim dhe ndëshkim; Tolstoj: Ana Karenina; Bodler: Lulet e të keqes	2
13.	Herman Hese: Ujku i stepës, Xh. Xhojsi: Uliksi; Heminguej: Për kë bie kambana, Plaku dhe deti	2	Herman Hese: Ujku i stepës, Xh. Xhojsi: Uliksi; Heminguej: Për kë bie kambana, Plaku dhe deti	2
14.	Arti për art, Parnasizmi, Imprionizmi, ekspresionizmi	2	F. Kafka: Procesi; A. Kamy: I huaji; G. G. Markez: Njëqind vjet vetmi; S. Becket: Duke pritur Godonë;	2
15.	Përmbledhje e shkurtër e lëndës	2		2

LITERATURA

Literatura bazë

Epi i Gilgameshit; Saadiu: “Gjylistani dhe Bostani”, Omar Khajami: Rubairat; Përrallat arabe “1001 net” (zgjedhje), Homeri: Iliada, Odiseja, Safo: Poezi të zgjedhura; Eskili: Prometheu i ngujuar, Orestia; Sofokliu: Antigona, Mbreti Edip, Euripidi: Medeja, Andromaka, Aristofani: Bretkosat, Lisistrata, Plauti: Menehmët; Virgjili: Eneida, Dante Aligieri: Komedia hyjnore (Ferri); Xhovani Bokaço: Dekameroni (tri novela); Ëiliem Shekspiri: Hamleti, Magbethi, Romeo dhe Zhulieta; Migel de Servantesi: Don Kishoti i Mançës; Molieri: Tartufi, Mizantropi; Xh. Suijt: Udhëtimet e Guliverit, D. Defoe: Robinson Kruso; Johan Wolfgang Gëte: Fausti, Vuajtjet e djaloshit Werter; Xh. G. Bajron: Çajld Haroldi; Hajnrih Hajne: Gjermania një përrallë dimri, Poezi lirike; Xh. Leopardi: Poezi; A. S. Pushkin: Eugjen Oniegni; V. Ygo: Të mjerët ose Katedralja e Parisit; E. A. Poe: Korbi; Stendal: E kuja dhe e zeza; Balzaku: Xha Gorio ose Evgjeni Grande; N. V. Gogoli: Shpirtra të vdekur, Novelat (tri novela); Dostojevski: Krim dhe ndëshkim; Tolstoj: Ana Karenina; Bodler: Lulet e të keqes; T. Man: Budenbrokët; Herman Hese: Ujku i stepës, Xh. Xhojsi: Uliksi; Heminguej: Për kë bie kambana, Plaku dhe deti; F. Kafka: Procesi; A. Kamy: I huaji; G. G. Markez: Njëqind vjet vetmi; S. Becket: Duke pritur Godonë;

Literatura shtesë

1. Grup autorësh: Historia e letërsisë botërore 1, 2, 3, 4, 5, 6, Prishtinë 1984 etj. P. S. Kohan: Historia e letërsisë së vjetër greke, Shkup 1990; Osman Gashi: Miti dhe romantizmi evropian, Prishtinë 2005; Todi Dhama: Fjalori i mitologjisë, Prishtinë, 1988; Muzafer Xhaxhiu: Letërsia antike greke; V. Zamarovski: Heronjtë e miteve antike, Prishtinë, 1988; Ismail Kadare: Eskili, ky humbës i madh, Prishtinë, 1990; Hasan Mekuli: Letërsi botërore – autorë dhe vepra, Prishtinë 2002; Nexhip Gami: Historia e letërsisë së huaj I, II, Tiranë 2004 Jorgji Doksani, Agim Doksani: Letërsia botërore e shekullit XX, Tiranë 2008

VËREJTJE

Nuk do të ketë kurrfarë tolerime për “huazim” nga interneti apo kudo tjetër. Punimet e njejta apo të ngjajshme gjithashtu do të ndëshkohen. Rekomandohet që punimet që dorëzohen të jenë të shkruara me kompjuter.

Vërejtje për studentin:

Studentët duhet t’u përbahen rregullave të përcaktuara sipas Statutit të UPZ-së dhe rregulloreve dhe vendimeve të miratuara nga Senati i UPZ-së dhe këshilli mësimor

Pritet që secili student të vijë me kohë.

Nga çdo student pritët që të marrë pjesë në çdo ligjeratë. Për shkak të natyrës dhe mënyrës së mësimin në këtë lëndë, ardhja në mësim dhe pjesëmarrja aktive në diskutim është kyçe.